

54281

II. ÉVFOLYAM

foto

1937. MÁJUS-JUNIUS

Dr. Henry Luuk

310.

5-6. SZÁM

90 FILLÉR

A nagyigényű amatőr
legbiztosabb és legtökéletesebb
negatív anyaga

Nagyításokhoz különleges fajta
Ilford brompapirok.

Magyar nyelvű prospektus díjtalan.
Bemutató a képviseletnél!
Exponálási táblázat díjtalan.

ILFORD- lemez, film és Leica-film
HYPER- Extra finom szemcse!

PAN Utolérhetetlen minőség!

Nem drágább
mint más gyártmány!

Beszerezhetők a fotóüzletekben vagy a vezérképviseletnél!

FEHÉR ÉS TSA.

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 13.

Páratlan előnyei

a "REFLEX-KORELLENEK"

- Egészen közelről fényképezhet előtétlencse nélkül (hosszabbító-tubussal).
- Könnyen cserélhető tele-objektív
- Egy objektíves gép, — nincs parallaxisa.

Kérje a „F 23” árjegyzéket, hitel- és
csere feltételekkel az egyedárusítótól:

CHMURA IV. Ferenciek-tere 2. sz.

TARTALOM

Cikkek :

Schuster Ferenc: Korszerű előhívás.

Lázár Károly: A művészi portré.

Horváth János: Szakszerűség és
amatőrművészet.

B. B.: Modern Amatőrök Asztal-
társasága.

Kósa József: Fotó-tanácsok.

Képeinkről.

Műmellékletek :

A Fotó pályázatából: Tavasz
napfény.

Haller F. G.: Fügöny mögött.

Szöllősy Kálmán: Vihar a Horto-
bágyon.

A Fotó pályázatából: Húsvét.

A Fotó pályázatából: Teljes
gőzzel.

Ramháb Gyula: Séta.

A Fotó pályázatából: Gondúzó.

A Fotó pályázatából: Tavasz hí-
r-
nők.

4 X 6,5 cm

24 x 36 mm

EXAKTA

Két tökéletes

TÜKÖRREFLEX-KAMARA

Parallaxmentes * Kettős megvilágítás kizárva * Redőnyzár 1:1000-től 12 mp-ig * Önkioldó * Egy fogással cserélhető fényerős objektívek egészen 1:1,9 fényerőig, úgy Tele- mint távszögű objektívek bajonett-foglalattal. Szinkronizált vakubliázkapcsolás * Összekötő szerkezet mikroszkopikus felvételekhez * Új szabadalmazott tükör, mely a képet kétszeres nagyságban mutatja. * Beszerelt vágókés.

STANDARD-EXAKTA

a legalkalmasabb 4x6,5 cm tekercsfilm-kisképfomához.

KINE-EXAKTA 24x36 mm gazdaságos
kinofilmfelvételekhez (38 felvétel egyszeri töltéssel). Ismertető füzet díjtalan.

Magyarországi vezérképviselő: Kulhanek H. A. Budapest, IV. Eskü-tér 8.

EUMIG C 3

felvő, 8 mm.-es dupla széles film részére, háromféle menetsebességgel (8, 16 és 32 vagy 16, 32 és 64), berendezéssel egyes (trükk) felvételekre, beépített fotócellával, 12.5 mm. gyújtó, Meyer Trioplan 1:2.7 fényerejű fixfocus optikával, fémkidóval az egyes menethez . . P 550.—

EUMIG C 4

felvő, 8 mm.-es dupla széles film részére, Som Berthiot 1:2.5 fényerejű fixfocus optikával, villamos meghajtással, cserélhető zseblámpa elemmel, megvilágítási táblázattal és vállszíjjal P 186.—
Ezen gép súlya elemmel együtt 600 gramm!

PRIMARFLEX

a legmodernebb tükörreflexes gép, 12 felvételre, 6×6 nagyságban, 6×9 filmre és lemezfelvételekre, 6×6, vagy 4½×6 nagyságban. Cserélhető optika, önkioldós redőnyzár 1 mp.—1/1000 mp.-ig. Egyetlen felhúzással a tükröt felvételre kész helyzetbe hozzuk, a filmet tovább visszük és a redőnyzár felhúzzuk, valamint a számlálószerkezetet is eggyel tovább állítjuk. — A gép árai:

Zeiss Tessar 1:3.5 f=10.5 cm optikával, csigamenetes foglalat P 580.—
Meyer Trioplan 1:2.8 f=10 cm optikával, csigamenetes foglalat P 506.—
Újzsejt kazetták, 6×6 lemezekhez és 4½×6 betéttel P 6.60
A különböző hozzávaló optikákról külön árjegyzéket kívánatra küldünk.

12 felvétel egy percen belül!
Riportfelvételekhez
nélkülözhetetlen!

TEMPIPHOT

teljesen automatikus fotócellás megvilágításmérő, legmagasabb érzékenységgel, 23° Sch. 1/9 retesznyílás mellett 120 perc mérhető, az erősítő fotóelemmel. Amellett kicsiny és zsebben való hordásra megfelelően lapos készülék.

A Tempiphot ára erősítő elemmel, tokkal P 90.—

A Tempiphot ára bőrtokban P 60.—

Az erősítő elem ára bőrtokban P 30.—

Ezen mérők Leica, Contax és Kino beosztással is kaphatók, bőrtokkal együtt P 62.— árban.

REFLECTA tükörreflexes kamara.

A teljesen egyforma kereső és felvételező lencse össze van kapcsolva, miáltal egyidejűleg történik a mattüvegen és a felvételhez szükséges éles beállítás.

Reflecta, 2 drb. Brillant 1:4.5 Anastigmattal, Stello zárral . . . P 63.—
2 drb. Brillant 1:4.5 Anastigmattal, Prontor I. zárral P 78.—
Prontor II. zárral P 90.—
Compur zárral P 102.—
2 drb. Brillant 1:3.5 Anastigmattal, Compur zárral P 130.—
Készletli bőrtok P 12.—

Tökéletes géphez, tökéletes filmet vegyünk:

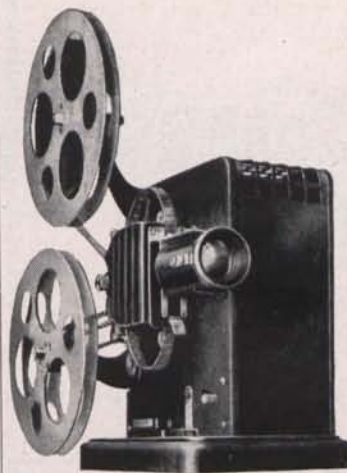
és ez a MIMOSA Extrema vagy PAN-film gyönyörű gradációval, finom szemcsével, a legmagasabb érzékenység mellett!

AZ EUMIG INDEX kamarával

a filmezés könnyebb, mint egy boxgéppel való fényképezés, mert a film helytelen megvilágítása ezen egyedül álló felvevőnél kizárt dolog, ezt a részét automatikusan elvégzi a beépített fotocella. Ami pedig a film árát illeti, tájékozásul álljon itt, hogy egy kb. 9 méteres film ára, fordító hívással együtt 4-5 pengő és másfél percig gyönyörködhet annak vetítésében, amikor és ahányszor kedve telik benne.

Eumig felvevőkamarák fotocellával (Index kamara 9.5 mm filmek részére) 1:2.8 fényerejű Mayer Trioplannal, beépített fotocellával P 365.-

AZ EUMIG P. III. VETÍTŐ

8 vagy 9.5 vagy 16 mm filmek részére, nagy fényerejű Meyer Kinon I. optikával, 1:1.6 fényerővel, kitűnő hűtéssel, gombnyomásos megállító szerkezettel (vagy Pathé-rendszerű megállító szerkezettel) visszatekercselővel, 100 Wattos izzóval, 2 drb. 140 m. szuperorsóval és tokkal P 366.-

Az 1937. évi Leipzig-i vásár szenzációja a

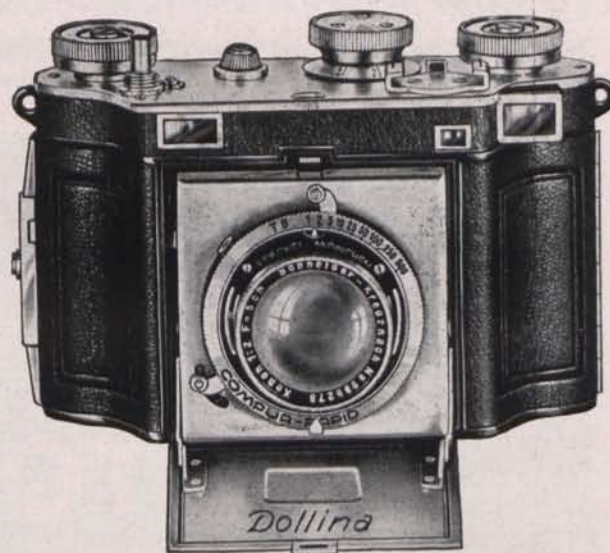
Certo Dollina III.

teljesen krómozott kivitelben!

1. beépített kapcsolt távolságmérő,
2. kamaraház kioldás,
3. beépített optikai kereső,
4. parallaxis kiküszöbölés,
5. kettős megvilágítás kizárása,
6. kényelmes távolságbeállítás kívülről,
7. praktikus hosszúka alak,
8. automatikus filmelzárás, számlálószervezet, mélységmérő táblázat és bőr körszija.

**ENNYI MINDEN EGY GÉP BEN,
EZ CSAK TÖKÉLETES LEHET!**

Xenar	2.8	5 cm.	Compur . . .	P 290.-
Xenar	2.8	5 cm.	Comp. R. . . .	P 310.-
Tessar	2.8	5 cm.	Comp. R. . . .	P 350.-
Xenon	2	5 cm.	Comp. R. . . .	P 370.-
Készletléti bőrtok hozzá				P 18.-

Mimosa

Mimosa-Patronok mindenféle kiskép készülékhez. Baldina, Contax, Dollina, Leica, Retiná-hoz alkalmas és utántölthető.

Mimosa Extrema és Mimosa Panchroma filmmel	
öltve ára	P 4.60 és 4.80
Mimosa keskenyfilm 9.5 mm. 1 tekercs Ortho . . .	P 3.-
Mimosa keskenyfilm 9.5 mm. 1 tekercs Panchro . . .	P 3.50

VEZÉRKÉPVISELET: **SILBERER ÉS FORNÉT**
BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-U. 16. TELEFON: 12-76-23.

Ujra kapható Magyarországon a

GEBHARDT

tekeresfilm, csomagfilm, lemez.
Kérje szaküzletekben

VEZÉRKÉPVISELET

MAYBAUM LÁSZLÓ

BUDAPEST, VI. KIRÁLY-UTCA 30
TELEFONSZÁM: 12-59-14

**FOTO
SOMMER**
FÉNYKÉPÉSZETI SZAKÜZLET

**MŰVÉSZIES NAGYÍTÁSOK
BUDAPEST, IX.
RÁDAY-U. 2.**
gyors, gondos, olcsó
kidolgozás.

Hatschek Emil

**FOTO
OPTIKA
KINO**

*Andrássy út 13.
Erzsébet körút 38.*

Kérjen árjegyzéket!

Kérje
fotoszaküzletében

a „BERGMANN”
filmet, lemezt és papírt
A hűségért hűséget kap,
mert a „BERGMANN”
anyagnál csalódás nem érheti

Vezérképviselőt:

SINGER SÁNDOR

**Budapest,
IV., Irányi-utca 21-23.**
Telefon: 1-854-18.

AZ ÚJ FILM

PERUTZ-PERGRANO 11/10° DIN

PRECIZIÓS KISGÉPEK — PRECIZIÓS FILMJE

A PERGRANO-FILM a legmagasabb érzékenységű filmek csodásan KIEGYENLÍTETT GRADÁCIÓJÁVAL és az alacsonyérzékenységű filmek FINOMSZEMCSÉZÉSTÉVEL BÍR. A feloldóképesség (élesség) különlegesen egyenletes vékonyrétegű öntéssel, valamint egyéb emulsiótechnikai készséggel a maximumra van növelve, miáltal a negatívok és így a nagyítások is meglepően élesek. PERGRANO-FILM jelenti a felszabadulást körülményes hívási eljárások, és különleges hívó receptek alól. PERGRANO-FILM meglepően rövid idő alatt fixálódik, vizeződik és szárad. PERGRANO-FILM nem görbül, technikailag ellenállóképes és példatlanul tartós. PERGRANO-FILM teljesen kihívható, anélkül, hogy nagyítási lehetősége ezáltal csökkenne, vagy szenvedne, miért is époly röviden exponálható, mint egy maximálisan érzékeny film, kapcsolatban különlegesen finom szemcsés hívással. További érdekes közlemények ezen értékes negatívanyagról a "PERUTZ-KREIS" tavaszi számában olvashatók.

OTTO PERUTZ TROCKENPLATTENFABRIK MÜNCHEN, G. M. B. H.

Mielőtt albumot vásárol
nézze meg a

MINDEL albumgyártó cég új

FOTO-ALBUMAIT

Szépek, olcsók, célszerűek.

BUDAPEST, VI.,
Szív-utca 39/b.

TELEFON :
1 - 271 - 46.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Amatőr munkák szak-
szerű kidolgozása

Modern új gépek és
csereakciók a legkedve-
zőbb fizetési feltételek
mellett

SZENES MÁRTON

fotokereskedő

Főüzlet: IV, Károly-körút 16
Telefon: 1-891-66

Fióküzletek: VI, Teréz-körút 41
Telefon: 1-124-71

VI, Teréz-körút 1/c
Telefon: 1-259-66

Nézz meg a Belváros
legmodernebb fényké-
pészeti szaküzletét, ahol
régóta avult gépét modern gép-
re előnyösen átcserélheti!

F „FEHER OPTIKA“

látvány- és fényképezési cikkek szak-
üzlete megnagyobbított helyiségében
nagy felkészültséggel áll igen
tisztelt ügyfelei rendelkezésére

Budapest, IV., Múzeum-krf 2. T.: 1-421-81.

Passapartout és keretet

Készíttessen

Lorenz-nél

Budapest, IV., Károly-körút 3

Telefon :
1-408-63

A jó amatőr felvételeit

Isochrom $\frac{18^\circ}{10}$ Din

Isopan $\frac{17^\circ}{10}$ Din

Isopan Super Special ISS $\frac{19^\circ}{10}$ Din
filmen és lemezen

készíti!

WANAUS
JÓZSEF

FÉNYKÉPÉSZETI
SZAKÜZLET

BUDAPEST, IV., SÜTŐ-U. 2

Deák Ferenc-tér sarok

TELEFON:
1-813-26

Foto cikkek

frissen és olcsón kaphatók

Buchwald Bernát

fotoszaküzletében

Budapest VII, Wesselényi-u. 33

Állandóan friss nagyméretű (30×40
cm. is) brompapirok és lemezek
kaphatók!

Foth-Flex II

az új, javított modell most 2,5-optikával is
kapható.

- Tiszta és áttekinthető szétválasztása a hosszú pillanatjelzéseknek (2, 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{10}$ másodpercjelzéseknek a rövid, $\frac{1}{25}$, $\frac{1}{100}$, $\frac{1}{500}$ másodpercjelzésektől).
- Redőnyzár, beépített önkkioldóval.
- Foth-Anasztigmát 1:2,5 és 1:3,5 fényerővel és 75 mm gyújtávval, úgy a kereső, mint a felvétel részére.
- Automatikus számlálószervezet.
- Kiváló képhatást biztosít a 6×6 cm képnagyság.
- Optikai távcsőkereső szemmagasságból történő felvételekhez.
- Különleges készletli tok, előtétlencsesorozat, sárgaszűrők, villanófényberendezés szintén kapható.

Árak: Foth-Flex II. 1 : 3,5, tok nélkül 195.— pengő.

Foth-Flex II. 1 : 2,5, tok nélkül 238.— pengő.

Waukosin & Co. Frankfurt a. M.

Magyarországi egyedárúsító:

SCHLESINGER FÉLIX

Budapest,
IV., Hajó-utca 5. szám.
Telefon: 1-826-78.

1937 MÁJ.-JUNIUS HÓ

foto

MEGJELENIK HAVONTA

ELŐFIZETÉSI DÍJAK:

Egész évre 8 pengő

Félévre 4 pengő

Egyes szám ára 70 fillér.

Ausztáriában 1 schilling

Csehszlovákiában 8 Kč

Romániában 40 lei

Jugoszláviában 12 Dinár

A PHOTO-CLUB ÉS A B. S. É. FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK ÉS A BP.

SZFÖV. VÍZMŰVEK FOTOSZAKOSZTÁLYÁNAK HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV.,

Ferencz József-rakpart 17

Telefon: 1-825-88

Postatakarékpénztári csekksz. 27627

Korszerű előhívás

Szerkesztőségünkbe érkezett számos érdeklődő levélre ennek a cikknek a keretében kívánunk válaszolni. **A szerk.**

Az amatőr-társadalom nagy része még mindig abban a téves hitben él, hogy csak úgy lehet negatívot helyesen előhívni, ha az előhívás menetét figyelemmel kísérheti, és bizonyos fokú idegenkedéssel gondol arra, hogy negatívját látatlanul, időre hívja.

Úgy érzem, nem lesz nehéz meggyőzőm a kételkedőket arról, hogy az időhívás sem kockázatosabb, mint a tálhívás; különösen, ha figyelembe vesszük azt a körülményt, hogy a tálhívásnál csak átnézéssel, vagy a hátoldali képből, tehát becslés útján, tudjuk megállapítani a hívási folyamat fokát. Ez pedig elég gyenge támpont akkor, amikor minden negatívanyagnak más a vastagsága és változó a fedési készsége is. Ha pedig filmtekercs hívása a feladat, amikor egy tekercsen 8, 10, 16, 36 felvétel van a felvételek számának megfelelő különböző megvilágítással, nyilvánvaló, hogy a hívásnál csak valamilyen középértékre támaszkodhatunk.

Panchromatikus filmek csak az esetben kezelhetők vörös lámpánál, ha azokat a vörös fény iránt érzéktelenítjük. Az érzéktelenítés csak sötétben történhet és emellett kellemetlen folyamat is, mert az érzéktelenítő oldat a bőrön el nem távolítható nyomokat hagy és az előhívási időt meghosszabbítja.

Az elmondottak után szinte természetesnek látszik, hogy az előhívás mindinkább automatikus folyamattá válik.

Nézzük tehát, hogy milyen tulajdonságokkal kell bírnia modern előhívó oldatunknak.

Ki kell egyenlítenie az egy tekercsen lévő, különféleképpen megvilágított felvételeket, teljesen automatikusan kell dolgoznia, ami azt jelenti, hogy percnyi pontossággal kell hívnia egy bizonyos hőfoknál, és végül, mivel a mai amatőr kis negatívról aránylag nagy nagyításokat kíván készíteni, új hívónknak finomszemcsés negatívot kell eredményeznie.

A fenti követelményeknek megfelelő előhívó **finomszemcsés kiegyenlítő hívónak** nevezzük.

Mielőtt a hívóoldatok összeállításával foglalkoznánk, tisztában kell lennünk azzal a körülménnyel, hogy a korszerű hívás nem előhívótálban, hanem ú. n. „tank”-ban történik.

Sok fajta és igen jó eredménnyel használható tank van ma már forgalomban. Elvileg kétféle tankot ismerünk: a napvilágnál és a csak sötétben tölthető tankot.

Mind a két tank részleteiben megegyezik abban, hogy a filmtekercset mind a kettőnél olyan orsóba kell beletolni, amely orsó belső pofafalain csigamenet van; ebbe csavarodik bele a betölt filmtekercs.

A napvilágnál tölthető tank orsója szellemsen van megszerkesztve, úgy, hogy a filmtekercset fedő papiros kihúzásával a film automatikusan belecsavarodik az orsóba.

Sajnos azonban, nem minden film anyaga olyan rugalmas, hogy a fentemlített automatikus

mozgást elbírja: a legtöbb begyűrődik.

Megjegyzendő, hogy a tankok ismertetésénél a gyárosok felsorolják, hogy tankjukba milyen gyártmányú filmeket lehet automatikusan belefűzni. Amelyik film tehát a felsorolásban nem szerepel, azzal ne is próbálkozzunk, mert begyűrődik. Egyedül a Kodak-filmek azok, amelyek — bár nem szerepelnek a felsorolásokban — mégis behúzódnak minden orsóba, ha a film végén lévő papírnyelvet előzetesen letépjük.

Mindkét fajta tanknál ügyelnünk kell a film behúzása alkalmával arra, hogy úgy az orsó, mint az orsó csigamenete **teljesen száraz** legyen. A legkisebb nedvesség elegendő ahhoz, hogy a film megakadjon és azt ilyenkor már ki sem lehet húzni, mert zselatinanyagával beragad és tönkremegy.

A sötétben tölthető tankok is úgy vannak készítve, hogy a film betöltése után lezárt tankban az előhívó beöntését, a fixálást stb. már fehér fénynél végezhetjük.

Megemlítem, hogy a „Foto” I. évfolyamának áprilisi (4. sz.) számában ismertettem egy sötétben tölthető tank elkészítési módját. Ezt a tankot, különösen a vidéki amatőrtársak közül (akik nehezebben jutnak a tank megvásárlásához) többen elkészítették és a beérkezett levelek szerint jól tudják használni.

Rátérve az előhívókra, a korszerű előhívók **két csoportra oszthatók**. Az elsőbe azok az előhívó oldatok sorozhatók, amelyek régi előhívó anyagok felhasználásával új összeállításban szerepelnek.

A második csoportba azok az előhívó oldatok tartoznak, amelyekben új előhívó anyagok vannak.

Nézzünk egy univerzális hívó oldatot, amely:

Víz	1 ltr.
Metol	1 gr.
Hydrochinon	4 gr.
Sulfit	40 gr.
Szóda	40 gr.
Brómkáli	0.5 gr.

összetételű. Ez az előhívó oldat a használathoz vízzel megfelelő arányban hígítandó. Itt a metol és a hydrochinon az előhívóanyag. A sulfitnak semmiféle más szerepe nincsen, mint az előhívóoldat konzerválása. A szóda, mint alkália, gyorsítja a hívóanyagok hatását, a brómkáli pedig az esetleges fátyolodást akadályozza meg.

A fenti összeállításban a szóda — mint minden alkália — növeli a szemcsét és minthogy radikálissá teszi a hívást, az eredmény a tónu-

sokban nem lesz kiegyenlített. Az új előhívóoldatokban tehát az alkália vagy teljesen elmarad, vagy csak nagyon kis mennyiségben szerepel; annak teljes elhagyása nagyon megnyújtja a hívási időt. Jellemző ezekre a hívókra az a körülmény is, hogy aránylag nagy a szulfit tartalmuk, ami egyrészt elősegíti a hívást, anélkül, hogy a szemcséképződésre károsan hatna, másrészt fizikailag egyensúlyozza az oldatban lévő alkália káros hatását.

Minthogy a szulfit, amint azt már korábban is említettem, konzerváló anyag, a nagy szulfit-tartalmú előhívóoldatok tartósabbak.

Fínom szemcsét eredményező, kiegyenlítő hívót ma már nagyon sok változatban gyártanak és ezek mind jó eredménnyel használhatók.

Azokat a recepteket, amelyeket a gyárosok nyilvánosságra hoztak, az alábbiakban közlöm:

I. Kodak-recept:

1 ltr. víz,
2 gr. Kodamet (Metol),
100 gr. nátriumsulfit (vízmentes),
5 gr. hydrochinon,
2 gr. borax,
(Hívási idő 8—10 perc.)

II. Gevaert-recept:

1 ltr. víz,
2 gr. metol,
100 gr. nátriumsulfit (vízmentes),
3 gr. hydrochinon,
2 gr. borax,
2 gr. resorcin.
(Hívási idő 8 perc.)

III. Agfa-recept:

1 ltr. víz,
4.5 gr. metol,
85.0 gr. nátriumsulfit (vízmentes),
1.0 gr. szóda (vízmentes),
0.5 gr. brómkáli.
(Hívási idő 15 perc.)

A korszerű előhívók másik csoportjába azok a hívóoldatok tartoznak, amelyekben új előhívó anyag szerepel. Ezeket az anyagokat illetőleg első sorban a Lumière-gyár kutatásainak eredményeit ismertetem; a többi gyár hívóinak összeállítását nem hozta nyilvánosságra.

Ma a legismertebb és legfínomabb szemcsét eredményező előhívó anyag a paraphenylen-diamin.

IV. Lumière és Seyewetz:

1 ltr. víz,
60 gr. nátriumsulfit (vízmentes),
5 gr. bórax,
10 gr. paraphenyldiamin.
(Hívási idő 30 perc.)

A FOTO pályázatából:
TAVASZI NAPFÉNY.

Haller F. G.:
FUGGONY MOGOTT.

Szöllősy Kálmán:
VIHAR A HORTOBÁGYON.

A FOTO pályázatából:
HÚSVÉT.

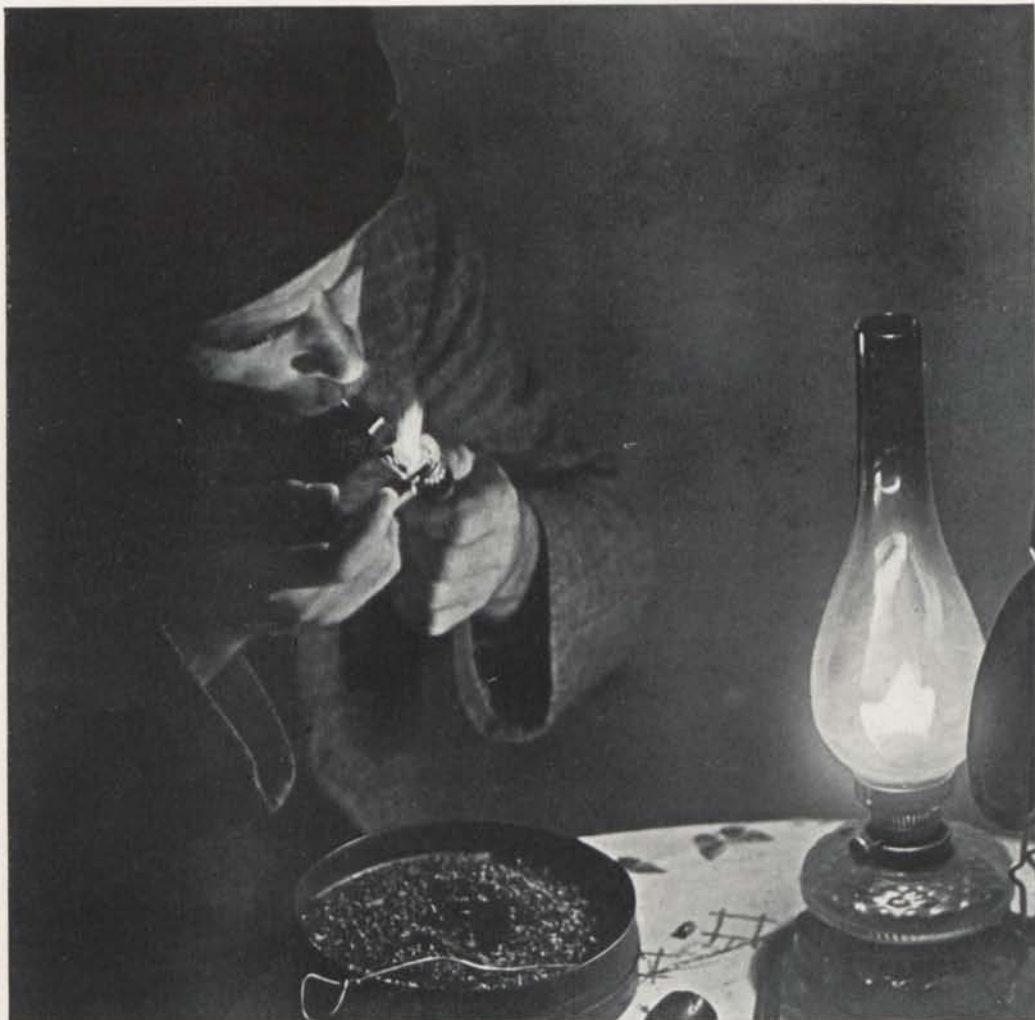

A FOTO pályázatából:
TELJES GŐZZEL.

Ramhab Gyula:
SÉTA.

A FOTO pályázatából:
GONDÚZÓ.

A FOTO pályázatából:
TAVASZI HÍRNÖKÖK.

Ez az előhívóoldat a legfinomabb szemcsét eredményezi; hátránya a hosszú hívási idő és az, hogy a felvételnél nagyfokú túlexpozíciót kíván.

Kevesebb túlexpozíciót kíván és alig eredményez rosszabb szemcsézetet az olyan előhívóoldat, amelyben a parafenylendiamin más előhívóanyaggal és esetleg kevés alkálival szerepel. Ilyen oldat a következő, szintén Lumière és Seyewetz előírása szerint:

V.

1 ltr. víz,
1.5 gr. hydrochinon,
60 gr. nátriumsulfid (vízmentes),
5 gr. parafenylendiamin,
5 gr. metol,
5 gr. trinátriumphosphat,
1 gr. brómkáli.
(Hívási idő 15 perc.)

A parafenylendiamin drága hívóanyag, de jól helyettesíthető ortoaminophenol-lal, amely szintén Lumière—Seyewetz előírás.

VI.

1 ltr. víz,
10 gr. ortoamidophenol,
5 gr. metol,
60 gr. nátriumsulfid (vízmentes),
3.5 gr. trinátriumphosphat,
1 gr. brómkáli.
(Hívási idő 20 perc.)

Kipróbáltam a fentiekén kívül a Lumière-laboratóriumnak egy igen érdekes összetételű hívóját, az alábbi hydrochinon-aceton hívót:

VII.

1 ltr. víz,
7 gr. hydrochinon,
4 cm³ aceton,
60 gr. nátriumsulfid (vízmentes),
1 gr. brómkáli.
(Hívási idő 30 perc.)

Összehasonlítva a felsorolt recepteket, azok közül a IV. sz. hívóoldat különösen finom szemcsézetet eredményez; hátránya, hogy nagyon erős túlexpozíciót igényel.

Az V. és VI. számmal jelölt előhívóoldatok is még annyira finom szemcsézetet eredményeznek, hogy kondenzoros nagyítóval készült lineárisan 15-szörös nagyításnál szemcse még alig jelentkezik. Kevesebb túlexpozíciót igényel, mint a IV. sz. hívó.

A VII. sz. recept nem kíván nagyobb túlexpozíciót, mint a közönséges kiegyenlítőhívók (lásd I., II., III. sz.), de sokkal finomabb szemcsét eredményez.

Az I., II., III. sz. recepteken megadott előhívóoldatok amatőr célokra általában teljesen megfelelnek, mert az azokkal hívott negatívok 8—10-szeres nagyítást könnyen elbírnak.

A hívási időt mindegyik receptnél 18—19° C. hőmérsékű hívóval kell érteni. Az előhívó hőfokának mérése és a hívási idő legpontosabb betartása a szemcséképződés szempontjából nagyon fontos! A hívási időnek 10%-os túllépése már észrevehetően növeli a szemcsét, 20%-os túllépés pedig a negatív lineáris nagyítási lehetőségét 50%-kal lerontja.

Az előhívókat ismételten lehet használni, de a második tekercs előhívásánál már 10%-kal növekszik az előhívási idő, amely körülmény a szemcsézet szempontjából kedvezőtlen. A második tekercs a hosszabb előhívási idő dacára nem lesz fedettebb, mint az első tekercs.

A parafenylendiaminnal úgy kristályos, mint oldott állapotban óvatosan kell bánnunk, mert a ruhán és a bőrön igen kellemetlen és alig eltávolítható barna foltot hagy. Nagyon kicsi a fajsúlya, úgy, hogy az üveg dugó kihúzásánál az üveg nyakában keletkező vacuum mintegy porfelhőként ragadja magával, amely ott, ahol leszáll, később 3—4 mm átmérőjű barna foltok alakjában jelentkezik. Az ortoamidophenol nagy előnye, hogy egyáltalán nem fest.

Sokféle parafenylendiamin előhívó-készítmény van forgalomban. Valamennyinek a receptjét, természetesen, üzleti szempontokból, nem közlik a nyilvánossággal. A felsorolt 7 recepttel úgyszólván az összes lehetőség ki van merítve, úgy, hogy ezek közt minden amatőr megtalálhatja a negatívjának legjobban megfelelő hívót, amelyet egy kis ügyességgel maga is összeállíthat. A legdrágább az I. sz. hívó, amelynek literje 1 P 30 f.-be kerül; a Kodak-recept literje —.70 P, nem indokolt tehát, hogy 600 cm³ előhívóért 2—4 pengőt adjon ki az amatőr akkor, amikor pl. a 16 felvételt tartalmazó 4.5×6 cm-es filmtekercs árjegyzéki ára 1 P 95 fill.

Az előhívókat nagy sulfid-tartalmuk miatt legjobb úgy elkészíteni, hogy az anyagokat a víz forralása közben állandó keveréssel oldjuk fel egymásután. Az edényt, amelyben a hívót főztük, azután hideg vízbe állítjuk és a hívót addig keverjük, amíg az 18—20 Celsius-fokra lehül, végül egy tölcser torkába dugott vattacsomón keresztül az oldatot átszűrjük. Az ilyen módon elkészített hívó nem kristályosodik és nem lesz csapadékos.

Schuster Ferenc

A művészi portré

Úgy érzem, nem tévedek nagyot, amikor fel-tételezem, hogy a fényképezőgép megvásárlásánál a legtöbb amatőrnek az a titkos vágya a döntő, hogy — **arcképet** fotografáljon.

Kétségtelen az is, hogy az arcképfényképezés okozza minden amatőr első csalódását.

Tényleg! Az ember, az arc, örökké változó. Mindig más és más. Nem lehet annak ábrázolását sablónra beállítani. Ez a téma örök változatosságával a művészi fényképezés legnehezebb motívuma.

A portré képszerűségére nem lehet szabályokat felállítani. Az amatőrnek ismernie kell motívuma külső és belső „szerkezetét” és ehhez kell esetről-esetre alkalmazkodnia.

Ismernie kell minden olyan eszközt, amely alkalmas arra, hogy ezt az örökké szép, örökké változó motívumot képszerűvé tegye. Ezek az eszközök: a megvilágítás, a lencse, a fényképezés anyaga.

A képszerűsége felül a művészi portré egyik legfontosabb követelménye, hogy ne csak hasonlatosságot, hanem egyéniséget és lelki világot is adjon vissza.

A modern amatőr a művészi portré készítésénél egészen új irányú utakon halad. Az új utakra a kis kamarák és a lencsék cserélhetősége vezették rá az amatort.

A kiskamarák nagy mozgékonytárgyat biztosítanak az amatőrnek, lehetővé teszik azt, hogy

a felvétel helyét a legnagyobb szabadsággal válassza meg.

Volt idő, amikor az amatőrök bizonyos fokú irigységgel nézték a műteremmel és annak felszerelésével rendelkező „fényképész” előnyeit. A korszerű portré felszabadította az amatort a kötöttség, mechanikusság és sablón alól.

Az amatőr ma már olyan környezetbe állíthatja motívumát, amely ez utóbbi egyéniségének legjobban megfelel. Képei élnek, mert kiléphet az életből olyan pillanatokra, melyek leginkább kifejezik azt a képet, amelyet motívumának egyéniségén keresztül lát.

Az az amatőr, aki lencséjét is ismeri, új tényleg keresett a képen, és megtalálta ezt a „nagyfejképek” készítésével. A fejet, mint főmotívumot, közel hozza a szemlélőhöz, azzal egyedül tölti ki a kép terét, minden felesleges és zavaró sallang nélkül.

Ez az új irány a kép kivágásánál a legnagyobb szabadságot engedi meg. Nem idegenkedik még attól sem, hogy akár a fejből is elvágjon, ha ez a kivágás alkalmas a modell valamilyen egyéni tulajdonságának kihangsúlyozására.

Egy dolog van azonban, amit semmi körülmények között sem tűr el a modern portré, ez pedig a „kézi beavatkozás”. — Szerencsére annak az amatőrnek, aki modelljét, lencséjét és negatív-anyagát ismeri, nincs is erre szüksége.

Lázár Károly.

Szakszerűség és amatőrművészet

Lapunk f. évi márciusi (3. sz.) számában megjelent cikkünkre kapjuk a következő választ:

A FOTO egyik legutóbbi száma „Szakszerűen...” címmel egy cikket közöl, amely megérdemli, hogy megvitassák, de nemcsak érdemes, hanem **szükséges is**, hogy vita fejlődjön ki az érintett kérdésben, mert az egyébként szellemes stílusban megírt és fejlett érzékre valló írásmű kissé enyhe dalúan tárgyalja témáját.

Szerény nézetem szerint egy szaküzlet joggal használhat olyan hirdetést, hogy „felvételeit szakszerűen kidolgozzuk”, hiszen tulajdonképpen az történik, az amatőr felvételét kellő díjazás ellenében lelkiismeretesen, vagy kevésbé jól előhívják, másolják, nagyítják, az amatőr ennél többet nem kért, de nem is kérhet többet.

Ha már meg akarunk ütközni kereskedelmünk és iparunk sokszor ízléstelen, sok esetben otromba hirdetésein, akkor kell, hogy ökölbé szoruló kézzel tehetetlenül nézzük az olvashatatlanságig modern, rikítóan színes fotószaküzleti hirdetéseket, azt olvasva ki belőlük, „felvételeit művészi módon kidolgozzuk”, avagy róluk „művészi nagyításokat készítünk”.

A „művészi” kidolgozáshoz már kétségek férnek!

Az az amatőr, aki felvételeit egyedül dolgozza ki és ebbeli tudását még a szakemberét is felülmúló tökéletességre emeli, akarva, nem akarva, szakmunkát végez.

Mit is jelent itt a szakszerűség voltaképpen? — A tökéletesen jó kidolgozást! Jól kidolgozni pedig csak egyféleképpen lehet, „szakszerűen!”

Mindgy, hogy amatőr végzi-e a kép kidolgozását, vagy egy fotószaküzlet hivatásos laboránsa, az a kevés különbség csak, hogy míg az egyik pénzért igyekszik kielégítő szakmunkát végezni rendelője meglegedésére, addig az amatőr fotóművész azzal szórakozik, hogy nagy felkészültségével tökéletes szakmunkát végezzen amúgy is művészi képen, s így azt minden nehézség nélkül tudja elhelyezni kiállításon, esetleg — csengő valójáért — képes lapokban.

Az olyan fénykép, amely nélkülözi a szakszerű, azaz jó kidolgozást, lehet ihletből áthatott, művészi meglátású, sőt egyéni stílusú, — szakszerűtlenül, tehát technikailag hibásan előállítva leromolhat művészi értékben is.

Ezek szerint az amatőr fotóművész részéről éppen olyan elengedhetetlen a szakszerű kidolgozás, mint szakember részéről, akinél azonban nem csak szórakozás vagy játék, hanem hivatásával járó követelmény a szakszerűség!

Ami pedig a kiállítások világszerte csak amatőr fotóművészetét hirdető megállapítását illeti, — ez elavult felfogás.

Ha végignézzük előkelő nemzetközi fotó lapok „kiállítás” című rovatát, láthatjuk, hogy a nemzetek nagy egyesületei csak fotóművészeti kiállítást hirdetnek. És méltán. Nem választják el az amatőrt és a hivatásost, csak teljesítményüket nézik, a művészi becsű a „szép” fogalmát megközelítő fényképet. Köztudomású, hogy egy hivatásos szakember is alkothat művészt, ha erre tehetősége van, viszont amatőr fotóművész is készíthet művészi érték nélküli képet, a szakemberét alhomályosító technikai készsége ellenére is.

Amikor a posta egy-egy hazai kiállításra meghívót hoz, örömmel olvasom a feltételek között a „a kiállításon résztvehet minden magyar **amatőr** és **szakfényképész**.”

És így is van az jól!

Mert a kiállításon már nem maga az iparos, hanem a fotóművész állít ki.

Őszi fotó terveim között mindig ott van a MAOSz által rendezett nagy kiállítás megtekintése is.

Élmény számomra.

Figyelemmel szemlélem a szakfényképészek munkáit. Az a szerény nézetem, hogy nem maradnak el amatőr-művész társaik mögött, még nemzetközi viszonylatban sem.

Szakál Géza, Balogh Rudolf, Pécsi, Rónai stb. neve tündöklő arany betűkkel van bevésve a fotóművészet világtörténetének márványtáblájába, nem rójuk fel bűnül

nekik azt, hogy szakemberek. Még azt is merem állítani, hogy izig-vérig művészek a szó legnemesebb értelmében és rajongva szeretik a fotót még ma is, bár a művészelkűkön keresztül eszményien széppé alakult fotó fogalma számukra csak ipar.

Kívánatos lenne, ha kiállítások bírálóiban nem kerekednék felül a szakfényképészek munkáinak bírálatánál az a bizonyos — túlzottan kifejezve — ellenszenv, amely kicsendül a sorok mögül „az ipar legyen az iparé, a művészet pedig — és pedig osztatlanul — az amatőré.

A szép fotográfia szeretetének jegyében, az általam nagyrabecsült Főszerkesztő Úrnak maradok,

Eger, 1937. április hó 27-én,

nagy tisztelője:

Horváth János.

Az „audiatur et altera pars” elvét követve készséggel közöljük Horváth úrnak szerkesztőségünkhöz intézett fenti levelét, noha annak tartalmával nem azonosíthatjuk magunkat.

A levélre jelen számunkban helyszűke miatt ellenvetéseinket nem sorolhatjuk fel. Itt a sok közül csupán egy megjegyzést kívánunk tenni. A levél az előhívást és másolást teljesen mechanikai „szakmunkának” tekinti, holott minden modern amatőr tisztában van azzal, hogy az előhívás és másolás (szemcsementes hívás, kiegyenlítő hívás, stb., stb.) ma már oly fontos mozzanata a kép kialakulásának, hogy azt a szakfényképész laboránsa által végzett tömegmunka gyanánt kellőképpen ellátni nem lehet; különösen nem abban az esetben, ha az amatőr ambícióját más célok is serkentik, nem csupán egy kirándulás, vagy kedves családi jelenet kedves emlékének fénykép-albumába való beiktatása.

Ugyancsak távol áll tőlünk, hogy a levél t. írója által felsorolt szakfényképészek érdemeit vitassuk. Korántsem! — Szíveskedjék cikkünket figyelmesen átolvasni és meg fog győződni arról, hogy cikkünk szerzője a szakfényképészet és az amatőr fényképezés közti elkülönítést minden személyi vonatkozástól távol, tisztán elvi szempontokból teszi.

A szerkesztőség.

ELLOPTAK egy SUPER-IKONTA gépet 6x6 cm, Tessar f:3.5, automatikus távolságmérővel. A gép gyártási száma: „Z. 71,605”. (A szám a filmház belső oldalán van bevésve). Felkérünk mindenkit, hogy az értékesíteni szándékozót juttassa rendőrkeze. A szerkesztőség.

Modern Amatőrök Asztaltársasága!

Az alábbiakban teljes egészében közöljük egyik olvasónk levelét, melynek szellemével mindenben azonosítjuk magunkat.

Tisztelt Szerkesztőség!

Nem régen a napilapokban egy szerény kis hírecske tudatta mindenkivel, aki fotografál, hogy „modern amatőrök asztaltársasága” (vagy valamely hasonló címen) új foto-alakulat verődött össze.

Hamarosan olvashattuk azt is, hogy ugyanaz az alkalmi egyesülés nemzetközi fotókiállítást hirdet a fotografálás megszületésének 100 éves évfordulója alkalmából, — mintha csak ezért alakuli volna.

Megjegyzem, nekem ez az egész, kissé kalandosnak tetsző história talán soha fel sem tűnt volna, ha a kérdéses asztaltársaság ezzel a tervével, amellyel első csecsemőlépéseként a nagy nyilvánosság elé lépett, történetesen nem plagizálná egyik nemrég elhunyt jóbarátomnak kedvenc ideáját és ha nem tudnám, hogy ebben az ügyben, t. i. a fényképezés feltalálásának 100-ik évfordulójának, a külföldet megelőző, magyar részről kiinduló nemzetközi fényképképzés formájában történő megünneplése érdekében, megboldogult barátom és sajnálatos elhunytja óta az ő munkatársai tárgyaltak és tárgyalnak az arra hivatott neves, nagymúltú magyar egyesületekkel.

De félretéve minden érzelmi momentumot, szeretném ezt a meghirdetett nemzetközi emlékkiállítást egészen tárgyilagosan, tisztára magyar és nemzeti szempontból is felbecsülni.

Fel kell tételezmem, hogy a most nemrég megalakult asztaltársaságban merész tagokon kívül

vannak olyanok is, akik a fotografálásban szerettek már bizonyos érdemeket. Azonban jól tudom, hogy a hazai viszonylatban igen sok és érdemeket is szerzett amatőr fotografiai tudását pusztán eszköznek tekinti az öncélúság szolgálatában. Éppen azért kérdés, hogy egy ad hoc társaság, amelynek még alkalmi nem volt itt-hon bemutatkozni, — amelynek célját nem ismeri még senki, — amely lehet jóindulatú és akkor dicsőséget is hozhat, de lehet üzlet és akkor súlyos csapást okozhat annak a fotókultúrának és nemzetközileg elismert jó hírnévnek, amelyet több évtized óta dolgozó fotóegyesületeink kivívtak.

Ismétlem: lehet jószándékú; ennek mérlegelésénél azonban nagyon vegyes érzelmeket keltethet az, hogy a nagy eszmét plagizálták.

Mindenesetre elvárhatjuk, mi magyar amatőrök, hogy az az új alakulat, amely egy, már jól kiépített úton hívja be hozzánk más nemzet fotografusait, minden tekintetben garanciaképes legyen. A magyar amatőrfényképezés jól megalapozott nemzetközi hírnevének nincsen szüksége sem kétes sikerű kísérletezésekre, sem pedig egy esetleges nemzetközi ... fotó-botrányra. Ennek a lehetőségnek, szerény nézetem szerint nem csak a magyar amatőrfényképezés, hanem nemzetünk presztízse érdekében is, minden rendelkezésre álló legális eszköz felhasználásával okvetlenül elejét kell venni.

Az elmondottak szíves mérlegelését kérve, maradok kiváló tisztelettel:

B. B.

Foto-tanácsok

(3-ik folytatás)

Eddig közleményeink folyamán megismertünk a mai modern géptípusokkal, az élesre való beállítás fontosságával, a mélységélesség lényegével. Gépünket tehát már nyugodtan használatba vehetjük, ha az utolsó, de alapvetően fontos kérdéssel is tisztába jövünk. Ez: a **megvilágítási időtartam** kérdése. A megvilágításnak a kép jóságára, szépségére, szóval hasznavehetősé-

gére döntő fontosságú kihatása van. A helyes megvilágítás azonban nem könnyű dolog; annál kevésbé, mivel sok különböző tényezőnek a függvénye.

Ezek a tényezők a következők:

1. A rendelkezésre álló fény intenzitása (műfény, napfény derült égbolttal, világító felhőkkel, borult idő).
2. Az objektív fényereje (illetve a felvételnél használt fényrekesz).

3. A felvételi anyag érzékenysége.
4. A felvételi anyag színérzékenysége.
5. A felveendő tárgy fénytviszaverő hatása.
6. A használt előhívó hatása.

Első tekintetre igen bonyolultnak tetsző dolog. Azonban itt is nagy segítségünkre szolgálnak — ha nem is rendelkezünk évtizedes tapasztalatokkal, vagy nincs is ú.n. „hatodik érzékünk” — az alábbi nélkülözhetetlen segédeszközök:

1. **Megvilágítási táblázatok.** Olcsók, néhány másodperc alatt megtudhatjuk belőlük a megvilágítási időt. Sajnos, nem nyújtanak tökéletes biztonságot.

2. A különböző **optikai megvilágításmérők.** Ezek már közelebb járnak a megbízható pontossághoz. A hibás meghatározást ezeknél szemünk tökéletlensége követheti, illetve követi el. Az amatőr ugyanis nem fényképezheti mindig árnyékból, ha pedig a tűző nyári napon elvakította szemét a fényözön, szeme képtelen lesz finomabb hatások érzékelésére.

3. A **fotócellás megvilágításmérők.** Megbízhatók, tökéletesek, automatikusan működők, szinte örökéletűek, — de drágák. Ha azonban figyelembe vesszük a használatuk által megtakarított negatívanyag értékét, még magas árukkal is megbékélhetünk.

Általános szabály gyanánt nem hangsúlyozhatjuk eléggé, hogy inkább többet exponáljunk, mint kevesebbet. A túlexpozíció (bizonyos határok között) sokszor előnyös lehet, sőt kívánatos. Az alexpozíció kivétel nélkül hasznavehetetlen képet eredményez. Tehát **mindenkor bőségesen exponáljunk!**

Mielőtt fényképezünk, ne feledkezzünk meg egy igen fontos kis segédeszközzel: a **napellenző** korong alkalmazásáról. Lencsénket ugyanis felvétel közben a nap sugarai érhetik, különösen ha ellenfényben fényképezünk. A lencsét azonban már akár oldalról érő sugarak is befolyásolják; ezek az üveg anyagán megtörnek, reflexeket okoznak és használhatatlan, fátyolos képet eredményeznek.

Most azonban térjünk vissza a megvilágítás idejét befolyásoló fent felsorolt körülményekre.

Minél fényerősebb az objektív, illetve minél nagyobb az alkalmazott objektív nyílás, annál több fény éri azon keresztül a negatívanyagot, tehát annál kevesebb megvilágítási időre van szükség. Ez világos és érthető.

A felvételi anyag érzékenysége a csomagoláson „Din”-ekben van megadva. (Sajnos, a gyári jelzés nem mindig őszinte; gyakran magasabb

a valóságnál!) A felvételi anyagokat érzékenység szempontjából három kategóriába sorozhatjuk:

alacsony érzékenységű anyagok 10/11 Din-ig,
közepes érzékenységű anyagok 10/16 Din-ig,
magas érzékenységű anyagok 10/17 Din-en felül.

Minél alacsonyabb érzékenységű valamely felvételi anyag, annál hajlamosabb a keménységre, viszont a magas érzékenységű anyagok lágyabban dolgoznak. Ezt azért fontos tudnunk, mert minél keményebb a felvételi anyag, annál bőségebb expozíciót kíván. Viszont minél magasabb érzékenységű a film, vagy lemez, annál pontosabb expozíciót kíván, annál fontosabb a helyes megvilágítási idő.

A mai modern fotográfia általában **színérzékeny** anyagot használ. A **felvételi anyag általános érzékenysége és színérzékenysége nem azonos** fogalmak. A színérzékeny felvételi anyag ugyanis különböző színekre érzékenyítve készül. Ideális lenne, ha ez a színérzékenység a felvétel pillanatában alkalmazkodó képességgel rendelkezhetne. De sajnos, az anyag merev és csak a fizika és kémia törvényeinek engedelmeskedik. Viszont szemünk másként érez, észlel, mint a felvevő anyag, az emulzió. Éppen ez oknál fogva a gyárak az emulzióknak az egyes színek iránt való érzékenyítésénél a gyakorlatban legjobban bevált színösszetételeket követik.

A legmagasabb érzékenységűnek jelzett anyagok a piros szín iránt túlzottan érzékenyek; a megadott magas érzékenységi fok csak a vörös színekre vonatkozik. Az általános érzékenység a jelzethnél jóval alacsonyabb, ha egyéb színek érzékelteséről van szó. Általában a 10/21 Din érzékenységű anyagok már csak éjjeli, színpadi, stb. mesterséges fényen történő felvételek eseteiben használhatók teljes sikerrel.

Az expozíciós időt nagy mértékben befolyásolja a felveendő **tárgyakra a lencsétől való távolsága.** Tájfelvételeknél a visszaverődő fény mennyiség igen nagy, tehát filmünkre a lencsén keresztül sok fény jut s így a szükséges megvilágítási időtartam csak egy töredéke lesz annak, mintha valamely tárgyat például természetes nagyságban, tehát egészen közlelről, fényképezünk (pl. egy szál virágot, bogarat, stb.) Ez utóbbi esetben a megvilágítási idő az előbbinek 50-szeresére is emelkedhet.

Végül figyelembe kell vennünk a felveendő tárgyak alapszínét, fényelnyelő, vagy visszaverő képességét.

(Folytatjuk.)

Kósa József

Képeinkről

„Tavaszi napfény.” — A FOTO 1937. évi pályázatából; jelige: „Tavaszi napfény”. — Folthatásban jól megrendezett és helyesen kihangsúlyozott kép. Az alakok elrendezése azonban merev, jóllehet a valóságnak megfelel a szerzőnek az az elgondolása, hogy a vidéki ember dolga végeztével tipikus nyugalommal kiáll a kiskapu elé. A szemlélő megkívánná azonban, hogy a menyecske a sarok mögül lesse a kicsinyeket, akiket így szépen sorba ülve a legtrikábban lehet látni. A kép technikai kivitele tökéletes, árnyékai derültek, a meszelt fal tónusa finom.

„Függöny mögött”: Haller F. G. — Otletes téma; értékét növeli az, hogy a szerző a függöny árnyékhatását úgy tudta rendezni, hogy az a plasztikus arc kontúralkotóit szinte geometrikus pontossággal követi. Figyelemre méltó a kép széles tónuskálája és az azon belül lévő gazdag tónusok finom elosztása. — Mentor tükörreflex. Szeptember, d. u. 4 h. Tessar f: 4.5, f=13.5 cm, Persenso, 6.3 nyílás, 1/5 mp, Lifa pan 100 szűrő.

„Vihar a Hortobágyon”: Szöllősy Kálmán. — Tiszta hangulat. A gomolygó nehéz felhők közt bujkáló napot csak az előtérben rohanó ménes által felvert porban és a lovak szőrének csillogásában lehet érezni. Az előtér helyes megoldása nagy mélységet ad a képnek; a háttérben elhelyezett fogat pompásan kiegyensúlyozza a ménes tömegét.

„Húsvét”. — A FOTO 1937. évi pályázatából; jelige: „F”. — Romantikus téma, helyes foltelosztással, finom tónusokkal. Hangulatrontó az, hogy a báránysok a földre szórt szénát legelik, ahelyett, hogy a képnek füves előtere lenne. — Cook anasztigmat f: 5.6, Bisenso, 9 órákor, 1/50 mp.

„Teljes gözzel”. — A FOTO 1937. évi pályázatából; jelige: „Tomud 1149”. — Modern szerkezetű kép, a téma átlós elrendezésével. A víz, az árnyékok és fények tónusai helyesek, de az üres hajó hangulatrontó. Rolleiflex 6x6 cm, Tessar f: 3.8, Persenso-film, szeptember, 1/8, 1/100 mp.

„Séta”: Ramháb Gyula. — A szerző a magyar népies fotó egyik úttörője és mestere. Kifogyhatatlan a témák meglátásában, megrendezésében és felhasználásában. Átlós elrendezésű képe foltelosztásában nyugodt; a bal sarokban elhelyezett fehér tömegeket a jobb sarok fehér tömegei jól kiegyensúlyozzák és jól megtörik a falak függőleges tömegének különben unalmassá válható sötét foltját. A kép árnyékai derültek, fényei ragyognak (Dutó!). Az alakok mozgása és szereplése teljesen felkelti a nézőben azt a hangulatot, amelyet a szerző a témában és a kép címében érzékeltetni akart.

„Gondülő.” — A FOTO 1937. évi pályázatából; jelige: Makina. Nehéz témát dolgozott fel a szerző képen akkor, amikor a kis kapacitású petróleum lámpa fényénél készítette képét. A gyenge megvilágításhoz képest a kép árnyék részei derültek és a fényrészek is szépen ki vannak egyenlítve. A kép folthatásában kiegyensúlyozott. Tessar 4.5. Agfa Isopan, csak petróleum lámpa világítás, 2 mp.

„Tavaszi hírnökök”. — A FOTO 1937. évi pályázatából; jelige: „Félix”. — Hangulatos képtéma, nagy tónusgazdagsággal. Különösen a kép térkitöltésének helyesége figyelemre méltó. A kép nyugodtságát az adja, hogy a kettős motívum vonalvezetése és folthatása közel párhuzamos. — Tessar 4.5, 1/50 mp, Duto, Agfa I. S. S. Pan.

KIÁLLÍTÁSOK

XXXII. Salon Paris.

1937. okt. 2—okt. 17. Végső beküldési határidő: 1937. jún. 30. Résztvételi díj: 30 Frank.

II. Internat. „Camera” Wettbewerb. 1937, Luzern.

Végső határidő 1937. évi szept. 1. Nevezési díj nincs.

The Eighth Chicago International Salon of Photography.

Beküldési határidő 1937. jún. 10. Résztvételi díj: 1 Dollár. A kiállítás tartama: 1937. július 15—szeptember 19.

London Salon of Photography.

1937. szept. 11—okt. 9. Beküldési határidő: 1937. szept. 1.

Victorian Salon of Photography.

1937. okt. 18—30. Beküldési határidő: 1937. szept. 11. Beküldhető 4 kép. Résztvételi díj: 5 sh.

EGYESÜLETI HIREK

Boróczy Rezső „A magyar fényképező művészet” címen tartott f. é. május hó 13-án a Photo-Club előadótermét színültig megtöltő közönség előtt, magas színvonalú, élvezetes előadást. Az előadás első része az általános és szoros értelemben vett fényképező művészi problémával foglalkozott, az előadótól megszokott alaposággal és nagy hozzáértéssel, majd ezt követte megfelelő magyarázatokkal 163 szobrnél-szebb vetített kép bemutatása. A képanyag felölelte a magyar fényképezőművészet elmúlt 5 évtizedének legkiválóbb alkotásait. A bemutatott képekkel felelevenedett nemcsak a történelmi múlt sok szépsége, hanem az újabb képek nyomán látható volt a mai magyar fényképező művészet magas színvonala is.

A közönség lelkes tetszésnyilvánításával fejezte ki elismerését az éppoly tartalmas, mint gyönyörködtető előadásért.

nításával fejezte ki elismerését az éppoly tartalmas, mint gyönyörködtető előadásért.

Főszerkesztő: **KÓSA JÓZSEF**

Felelős szerk.: **WANAUS JÓZSEF**

Felelős kiadó: **HABEKOSZT JENŐ**

Ifj. Kellner Ernő Budapest, V, Csáky-u. 10.

KIS HIRDETÉSEK

Eladó **Voigtländer tükörreflexgép**, 6,5x9 cm. kettős kihúzatú, forgatható hátlattal. Optika: Voigtländer **Heliár 1:4.5, 15 cm**, Voigtländer **távcsőelőtétellel**. **Váltó kazetta** 12 db. lemez felvételhez. Packfilm-kazetta. Cím a kiadóhivatalban.

Telemakina fél áron eladó. **Göndör Károly**, VII., Nagydíófa-utca 3. Telefon: 14-26-15.

A "FOTO" 1936. évi januári (1.) száma megvételre kerestetik.

Eladó **CONTAX I.** Sonnar 1:2, 5 cm. készlelti táskával, zöldsűrővel, fémkiosztóval, hat-száz pengőért, majdnem új állapotban. — Esetleg elcserélném 50.— P ráfizetéssel egy **Leica III. Summar 1:2, 5 cm.** krómózott géppel. **Dobos Vilmos**, Győr, Baross-út 22.

A szivárvány összes színeit,

mint általában a természetben előforduló összes színeket tökéletes hűséggel adja vissza a fotográfia feket-fehér színskáláján a panchromatikus ZEISS IKON FILM. Ha még nem használta, tegyen próbát vele.

Ö r ö m e l e s z b e n n e l !

Kérje a Zeiss Ikon AG. új prospektusát.

Mesteri felvételekhez e három:

**Zeiss Ikon kamara
Zeiss objektív
Zeiss Ikon film!**

Magyarországi vezérképviselő:

**IFJ. JURÁNY HENRIK
BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 40.**

Gevaert

**Panchromosa
a nyár filmje**

a foto

mindenben

tanácsol

minden jó eszmét,
aktuális foto-kérdést

támogat

minden jó cikket és képet

közöl

minden amatőrnek
érvényesüléshez

teret ad

**mert a „FOTO“
a magyar amatőröké**

Akinek tehát jó eszméje, cikke vagy jó képe van, küldje be a „FOTO“-nak, DIJAZZUK!

Akinek felvilágosításra, útbaigazításra, tanácsra szüksége van, forduljon a „Foto“-hoz.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV.,
Ferenc József-rakpart 17. Telefon: 1-825-88.

Vásároljunk hirdetőinknél!

A Photoclub, magyar amatőrfényképezők országos egyesülete 1937. évi június hó 19-én este 7 órakor IV. Ferenc József rakpart 17. V. emeleti saját helyiségében

RENDKÍVÜLI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre igen tisztelt tagjait tisztelettel meghívja.
Határozatképtelenség esetén a közgyűlés

**1937. július hó 3-án szombaton
este 7 órakor a fent jelzett helyen**

a megjelenő tagok számára való
tekintet nélkül tartatik meg.

A TÁRGYSOROZAT:

egyetlen pontja a Választmány javaslata a Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetségével való

egyesülés (fuzió)

elhatározásának tárgyában.

Photoclub
magyar amatőrfényképezők
országos egyesülete.

„Legyen mozgás a képben”!

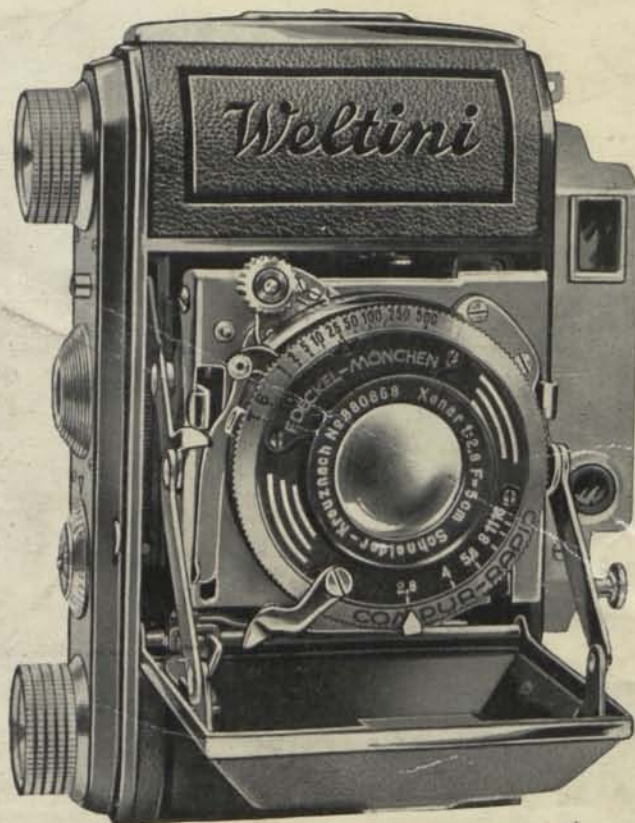
— szokta mondani a kritikus. De a leg-nagyobb igyekezettel is csak a mozgás legjellemzőbb mozzanatát tudja megörökíteni a kamara. Egyedül a mozi képes tökéletesen visszaadni az életet.

A NYOLCAS CINE KODAK

ma már oly olcsóvá teszi a mozifelvételt, mint akár az állófényképezés. Egy-egy jelenet nem kerül többbe, mint egy felvétel a fényképezőgéppel.

A NYOLCAS CINE KODAK

készülékek már P 180.—-től kaphatók minden fotoszaküzletben.

WELTINI

szilárdan és szépen épített, gyorsan felvételkész kiskamara 24x36 mm. képméretre.

Objektívvel kapcsolt, keresővel egyesített prizmás távolságmérő.

Nagy fényerejű márkás objektív.

Egyszerű, biztos és könnyű kezelhetőség.

Önműködő számláló szerkezet.

Vázkioldó.

Krómozott kivitel.

Ára:

Xenar: 2.8 objektívvel Compur rapid zárban P	310.—
Tessar: 2.8 " " " " "	350.—
Xenon: 2.0 " " " " "	370.—
Készletléti bőrtok	14.—